

فارسی عمومی

«نامه دانشجویی»

دکتر محمد آقاجانیپور عمران

(مدرس دانشکده فنی و حرفه‌ای پسران محمودآباد)

دکتر نگار رشید

(هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی مازندران)

شابک: ISBN 978-622-953636-0

تلفنی پوچشی: ۰۹۱۱۳۲۰۰۳۵۱

کلیه حقوق چاپ و نشر برای مولفین محفوظ است.

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

چاپ: یکم، ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

ناشر: محمود آباد، لیل سخن

دکتر محمد آقاخانپور عمران - دکتر نگار رشید

فارسی عمومی (درسینامه دانشگاهی)

مادران، محمود آباد، انتشارات لیل سخن

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۳۲۰۰۳۵۱

آیا رده بندی دارد: آری

رده بندی: PIR ۴۰۰۵

-۱۳۵۵ شناسه افزوده: نگار، رشید

وضعیت فهرست نویسی: فنی

شابک: ISBN 978-622-953636-0

۱۹۲ ص

۱۳۹۹. فارسی عمومی: درسینامه دانشگاهی / محمد آقاخانپور عمران، نگار رشید، محمود آباد: لیل سخن

-۱۳۵۵، عمران، محمد، آقاخان

فهرست

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۲۸	از رساله فواید	۹	پیشگفتار
۲۹	از رساله مقولات	۱۰	مقدمه
۲۹	از رساله دل و جان	۱۳	بخش یکم: سبک خراسانی
۲۹	- ابوالفضل میبدی	۱۵	در آمدی بر سبک خراسانی
۲۹	تفسیر آیه ۷ سوره بقره		شعر
		۱۷	- رودگی
		۱۷	بوی جوی مول
	بخش دوم: سبک حد واسط خراسانی و عراقی	۱۷	راز دانش
۳۱	(سبک سلجوقی یا قرن ششم)	۱۷	ابیات پراننده
۳۳	درآمدی بر شعر قرن ششم	۱۸	- شهید بلخی
۳۵	در آمدی بر شع - مسعود سعد	۱۸	دانش و خواسته
۳۵	نای بی نوا	۱۸	- فردوسی
۳۶	- خیتام	۱۸	ستایش خرد
۳۶	شادی و غم	۱۹	خان یکم از هفت خان رستم
۳۶	آمدن و رفتن	۲۱	- عنصری
۳۶	طبع جهان	۲۱	دانش و آزادگی
۳۶	حال - خوش باش	۲۱	- بابا طاهر
۳۶	سنایی	۲۱	درد و درمان
۳۶	تصویری از زندگی	۲۱	کاسه چشم
۳۸	انوری	۲۱	دنیا
۳۸	تمنا - دل	۲۱	دل شوریده
۳۸	- خاقانی	۲۲	دل عاشق
۳۸	خط ترسا	۲۲	- ناصر خسرو
۳۹	- نظامی گنجوی	۲۲	مذهب جبر درست نیست
۳۹	داستان کودک مجروح	۲۳	نثر
۴۰	- سراج الدین قمری آملی	۲۳	- بییهی
۴۰	باغ مردمی	۲۳	حکایت امیر عادل سبکتگین با آهوی ماده و بچه او
۴۱	نثر	۲۵	- ابوالحسن علی بن عثمان غزنوی
۴۱	- احمد غزالی	۲۵	بلای دوست
۴۱	فنا ی عاشق	۲۵	عمر بایزید
۴۱	- سهروردی	۲۵	- عنصر المعالی کیکاووس
۴۱	خفاش و حربا	۲۵	در آیین دوست گرفتن
۴۲	- عین القضاة همدانی	۲۷	- خواجه نظام الملک طوسی
۴۲	حقیقت و حالات عشق	۲۷	بررسی رفتار عاملان و وزیران
۴۳	- ابوالمعالی نصرالله منشی	۲۸	- خواجه عبدالله انصاری
۴۳	صیاد ، آهو ، خوک و گرگ	۲۸	از رساله الهی نامه
۴۴	- حمیدالدین بلخی	۲۸	از رساله محبت نامه

۶۹	مزرع سبز فلک	۴۴	دل و عقل
۷۰	- جامی	۴۶	- نظامی عروضی
۷۰	حدیث عشق	۴۶	اسکافی
۷۰	نثر	۴۸	- محمد بن منور
۷۰	- عطار	۴۸	حکایت نویسی میاش
۷۰	حج یازید	۴۸	رام کردن نفس
۷۰	بربطنواز	۴۹	- ظهیری سمرقندی
۷۱	جایی که کس نیبند	۴۹	داستان روباه و کفشگر و اهل شارسنان
۷۱	- محمد عوفی	۵۱	- سعد الدین وراوینی
۷۱	مردی در آرزوی دزدی	۵۱	داستان - گر با گ و مار
۷۲	- شمس قیس	۵۳	بخش - سبک عراقی
۷۲	دبیر فاضل	۵۵	در آمدی ب سبک - سی
۷۴	- نجم الدین رازی	۵۷	شعر
۷۴	عقل و عشق	۵۷	- عطار
۷۵	- خواجه نصیر طوسی	۵۷	هفت وادی
۷۵	آداب سخن گفتن	۵۷	حکایت بلبل
۷۷	- عطاملک جوینی	۵۹	- مولوی
۷۷	از مضایق درویشی به فسحت خوشی	۵۹	منازعت چهار کس جهت انگور
۷۹	- سعدی	۵۹	نحوی و گشتیبان
۷۹	روغ مصلحت آمیز	۶۰	جبر یا اختیار
۸۰	تهی از حکمت	۶۰	دولت عشق
۸۰	بخشیدن عطا به لقا	۶۲	- فخرالدین عراقی
۸۰	اقر به جمل	۶۲	شب جدایی
۸۱	خائن مان: رش آواز	۶۲	- سعدی
۸۱	آب حیات	۶۲	نگین سعادت
۸۲	بانگ بر مادر	۶۳	صلاح رعیت
۸۲	تربیت یکساز و طبیب مختار	۶۳	سگ تشنه
۸۲	راز نهان	۶۴	توقع بیهوده
۸۳	صحبت نادان	۶۵	قدر بلند
۸۳	- عبید زاکانی	۶۵	روزی
۸۳	ترجمه ای از حکایات عربی	۶۶	در عزت قناعت
۸۳	از حکایات فارسی	۶۶	مشک خالص
۸۴	- عبدالرحمان جامی	۶۶	جوان سست مهر
۸۴	طاووس و زاغ	۶۷	رنگ رخساره
۸۵	بخش چهارم: مکتب وقوع و مکتب واسوخت	۶۷	- امیر خسرو دهلوی
۸۷	در آمدی بر مکتب وقوع و مکتب واسوخت	۶۷	کمان قد
۸۹	شعر	۶۸	آب منّح به شیر
۸۹	- وحشی بافقی	۶۸	- حافظ
۸۹	شرح پریشانی	۶۸	جانب اهل وفا
۹۱	- ملا محمد صوفی مازندرانی	۶۹	غیرت عشق

۱۱۱	عشق فسونگر	۹۱	رنگ رخ
۱۱۲	نثر	۹۲	اول نظر
۱۱۲	- قائم مقام فراهانی	۹۲	راستی
۱۱۲	رقعه ای از قائم مقام	۹۲	- محتشم کاشانی
۱۱۳	- قآنی	۹۲	بند دوازدهم از ترکیب بند
۱۱۳	هر که را حال پریشان است مقال پریشان است	۹۳	نثر
		۹۳	- محتشم کاشانی
۱۱۵	بخش هفتم: سبک دوره مشروطه	۹۳	ساکن محنت آباد
۱۱۷	درآمدی بر سبک دوره مشروطه		
۱۱۹	شعر	۹۵	بخش پنجم: سبک هندی
۱۱۹	- ادیب الممالک فراهانی	۹۷	درآمدی بر سبک هندی
۱۱۹	کمال مرد	۹۹	شعر
۱۱۹	قصیده‌ای در تهییج ایرانیان به دفاع از میهن	۹۹	- طالب آملی
۱۲۰	- سید اشرف الذین گیلانی	۹۹	اقبال
۱۲۰	حرف مزین	۹۹	اندوه عشق
۱۲۰	- ایرج میرزا	۹۹	تک‌بیتی‌ها
۱۲۰	قدر استاد	۱۰۰	- قصیحی هروی
۱۲۱	علامه دهخدا	۱۰۰	زبان عشق
۱۲۱	وطن‌داری	۱۰۰	- فیاض لاهیجی
۱۲۱	- عارف قزوینی	۱۰۰	بیت ابرو
۱۲۱	دست: مانه	۱۰۰	- صائب
۱۲۱	- حک الشعرای بهار	۱۰۰	جذبه توفیق
۱۲۱	سبیل خون آلود اشک	۱۰۱	تک‌بیتی‌های ناب
۱۲۲	- فرخی ردی	۱۰۲	- عبدالقادر بیدل دهلوی
۱۲۲	آزادی	۱۰۲	صید معنی
۱۲۲	- میرزاده ع. سقم	۱۰۳	- حزین لاهیجی
۱۲۲	خاک وطن	۱۰۳	بنوازی به لطف
۱۲۳	- پروین اعتصام	۱۰۳	نثر
۱۲۳	سیر و بیاز	۱۰۳	- حزین لاهیجی
۱۲۳	زبان	۱۰۳	سانحه انجذاب نفسانی
۱۲۳	نخ و سوزن		
۱۲۴	موسی (ع) و نبیل	۱۰۵	بخش ششم: سبک دوره بازگشت
۱۲۶	نثر	۱۰۷	درآمدی بر سبک دوره بازگشت
۱۲۶	- ملا عبداللطیف طسوجی	۱۰۹	شعر
۱۲۶	حکایت لب بریده	۱۰۹	- عاشق اصفهانی
۱۲۹	- علامه دهخدا	۱۰۹	چشم نیم مست
۱۲۹	مقاله هجدهم از شماره ۲۲ صوراسرافیل	۱۰۹	- هاتف اصفهانی
		۱۰۹	وحده لا اله الا هو
۱۳۳	بخش هشتم: ادبیات معاصر	۱۱۱	- رفیق اصفهانی
۱۳۵	درآمدی بر ادبیات معاصر	۱۱۱	تعمیر دل
۱۳۷	شعر	۱۱۱	- وصال شیرازی

۱۶۴	سفرنامهٔ باران	۱۳۷	- نیما پوشیج
۱۶۴	سفر به خیر	۱۳۷	داروگ
۱۶۵	دل	۱۳۷	می تراود مهتاب
۱۶۵	ترانه‌ای برای گل آفتابگردان	۱۳۹	- محمّد حسین بهجت تبریزی
۱۶۶	احوال برگ بی درخت	۱۳۹	تضمین شهریار از غزل سعدی
۱۶۶	محمّد علی بهمنی	۱۴۱	- محمّد حسن رهی معیری
۱۶۶	به دنبال پریشان	۱۴۱	یاد ایّام
۱۶۶	دلخوشم با غزلی	۱۴۲	- سید کریم امیری فیروزکوهی
۱۶۷	- قیصر امین پور	۱۴۲	کار دل
۱۶۷	قطار می‌رود	۱۴۲	- دکتر پ. نازلی خالری
۱۶۸	حسرت همیشگی	۱۴۲	عقاب
۱۶۹	نثر	۱۴۵	- دکتر پدی حمیدی شیرازی
۱۶۹	- عبدالحسین زرّین کوب	۱۴۵	مرگ قو
۱۶۹	دیدار شمس با مولانا	۱۴۶	فاصله‌ها
۱۷۰	جلال آل احمد	۱۴۶	شعر عشق
۱۷۰	سه تار	۱۴۷	- احمد شاملو
۱۷۵	- محمّد علی اسلامی ندوشن	۱۴۷	قناری گفت
۱۷۵	معنای زندگی	۱۴۷	آزادی
۱۷۷	- علّامه حسن زاده	۱۴۹	- فریدون مشیری
۱۷۷	سن بدون نقطه	۱۴	کوچه
۱۷۸	- نادر ابراهیمی	۱۵	پشما‌ی در استکان
۱۷۸	نامه‌ها	۱۵۱	محمّد زهری
۱۷۹	- احمد عینی	۱۵۱	غروب
۱۷۹	مهرهای آسمان	۱۵۲	وسط
۱۸۱	واژه نامه	۱۵۲	یک قطره از قبیله باران
۱۸۹	فهرست منابع	۱۵۲	شب‌ی از شب‌ها
		۱۵۳	- امیر هوشنگ ابتهاج
		۱۵۳	ای عشق
		۱۵۳	قصهٔ دل
		۱۵۴	- مهدی اخوان ثالث
		۱۵۴	زمستان
		۱۵۵	باغ بی‌برگی
		۱۵۷	- سهراب سپهری
		۱۵۷	پشت دریاها
		۱۵۸	زیباترین قسم
		۱۵۹	واحه‌ای در لحظه
		۱۶۰	- فروغ فرخزاد
		۱۶۰	هدیه
		۱۶۰	شعری برای تو
		۱۶۳	کاش چون پاییز بودم
		۱۶۴	- محمّد رضا شفیعی گدگنی

پیشگفتار

هدف از تدوین کتاب حاضر گشت و گذاری است در بوستان ادب فارسی و چیدن گلی از گلستان ادب و معرفت و آشنایی دانشجویان با اندیشه‌های ناب شاعران و نویسندگان عالی‌قدر که در قرون متمادی سبب تثبیت فرهنگ و زبان ملی ما شده‌اند.

در این کتاب کوشیده‌ایم شاعران و نویسندگان را در هر دوره سبکی مورد مطالعه قرار دهیم و آن‌ها را براساس سیر تاریخی و سبکی معرفی نمائیم. برای رسیدن به این مقصود، سبک‌های نظم و نثر را براساس تقسیم‌بندی جناب دکتر سیروس شمیسا آورده‌ایم و پس از درآمدن بر هر یک از سبک‌ها، نمونه‌هایی از نظم و نثر را ارائه نموده‌ایم. همچنین برپایه معرفی مختصر شاعر و نویسنده مورد نظر پرداخته‌ایم. در پاورقی نیز در مورد هر یک از شاعران و نویسندگان نیز توضیحات مختصر و مفیدی مبنی بر شناخت آثار و سبک آنها بیان نموده‌ایم که گمان می‌رود با این روش دانشجویان دقیقاً با سیر تاریخی و سبک میراث‌داران ادب فارسی آشنا شوند که خود می‌تواند زمینه‌ای برای تحقیق فراهم نماید.

یکی دیگر از مواردی که قابل ذکر است انتخاب عنوان برای شعر و نثر بوده است که در این مورد مؤلفان به واژه‌ها، ترکیبات و مضامین به کار رفته در آثار نظر داشته‌اند.

در پایان از خوانندگان محترم کتاب حاضر تقاضا می‌شود تا تادها و پیشنهادهای سازنده خود را به آدرس «lalesokhan@yahoo.com» ارسال نمایند.

نویسندگان

فروردین ۱۳۹۹